

Broj: 01-2-621/14
Sarajevo, 24.02.2014. godine

Predmet: Izjava direktora Agencije za bankarstvo FBiH povodom protesta ispred zgrade Agencije

Vezano za proteste i zahtjeve Udruženja „Švicarac“ izjavu bih započeo osvrtnom na sljedeću rečenicu ovog Udruženja:

„Na demonstracije idemo da izborimo samo ono ŠTO NAM PO ZAKONU I USTAVU OVE DRŽAVE PRIPADA“.

Dakle, Agencija za bankarstvo kao regulatorna i supervizorska institucija čija je osnovna zadaća unapređenje i održavanje stabilnosti i sigurnosti finansijskog sustava u korist naše zemlje i svih naših građana, te primjena i nadzor nad primjenom zakonskih i podzakonskih akata, niti jednom građaninu ili članu udruženja „Švicarac“ ne osporava prava koja mu pripadaju zakonom i ustavom.

Također, zadaća i odgovornost Agencije je da osigura stabilnost bankovnog sustava u cilju zaštite štediša i ostalih deponenata koji su svoj novac povjerali banci. Sve to s aspekta ispunjavanja zakonskih zahtjeva za kapitalom, likvidnošću te pravovremenim preveniranjem rizika koji banke imaju u svom poslovanju. Agencija nije pravosudna institucija niti može presuđivati u sporovima između banke i klijenta.

Naime, zahtjevi Udruženja su iskazani u 11 točaka i nastojat ću se osvrnuti na svaki od zahtjeva pojedinačno.

1. Neuvjetna i automatska primjena federalnog zakona za korisnike kredita iz Federacije BiH, a koji imaju kredite iskazane u nezakonitoj CHF valuti

Ovaj zahtjev je zaista nejasan, ali pretpostavljam da Udruženje pod neimenovanim „federalnim zakonom“ misli na Zakon o deviznom poslovanju posebno stari, ali i novi. Stav je Agencije da su se i po starom i po novom Zakonu o deviznom poslovanju mogli ugovarati krediti u stranoj valuti, jer su puštani i naplaćivani u domaćoj valuti.

Ukoliko se ovaj zahtjev odnosi na Zakon o zaštiti korisnika finansijskih usluga, on je u parlamentarnoj proceduri, odnosno još uvijek nije ni stupio na snagu i kao takav ne može se ni primjenjivati kako stoji u zahtjevu Udruženja. Svi znamo da se zakoni koji nisu izglasani i koji nisu prošli odgovarajuću parlamentarnu proceduru ne mogu ni provoditi.

Osim toga, ovaj zakon predviđa zaštitu korisnika finansijskih usluga – fizičkih osoba, koji kredite koriste u svrhe koje nisu namijenjene njihovoj poslovnoj ili drugoj komercijalnoj djelatnosti i koji ne prelaze iznos od 400 KM - 150.000 KM. Koliko mi je poznato, ima korisnika kredita izraženih u CHF valuti, odnosno članova udruženja „Švicarac“ koji ne spadaju u ovu kategoriju korisnika finansijskih usluga.

2. Usuglašavanje marže i euribora za korisnike kredita koji imaju kredite vezane za euribor

Teško je ovdje pogoditi što se zaista misli pod ovim usuglašavanjem, ali stav Agencije je da banke moraju poštivati ugovorne odredbe, međutim Agencija ne može rješavati sporove između

stranaka oko primjene ugovora. Agencija nije pravosudna institucija, ali će od institucija koje nadzire zahtijevati da striktno provode pravomoćne presude. Isto tako smo bankama preporučivali da klijente upoznaju sa svim rizicima s kojima se mogu susresti u kreditnim odnosima s bankom. U konkretnom slučaju za kredite vezane za CHF, u okviru Stalnog odbora za financijsku stabilnost smo dali i preporuke banci kako bi zaštitili klijente od nekontroliranog rasta CHF-a, a kasnije smo preporučivali banci da podijeli rizike s klijentima i smanji im troškove u vidu smanjenja kamatnih stopa i ostalih olakšica. Znači rekao sam preporučili, jer nemamo zakonsku osnovu da to i naložimo, pošto je poslovna politika stvar i odgovornost svake banke i njenog menadžmenta.

3. Neopoziva ostavka direktora agencije Zlatka Barša

Ovaj zahtjev u potpunosti smatram neutemeljenim i ne vidim niti jedan valjan razlog zbog kojeg bi trebao dati ostavku. Ukoliko postoji bilo kakav dokaz za moguće nezakonitosti ili kaznena djela, a koji su u posjedu udruženja „Švicarac“, ja im predlažem da takve dokaze predaju nadležnim organima koji su jedini meritorni da odlučuju o počinjenju djela. Ova institucija djeluje od 1996. godine, i zajedno sa zaposlenicima Agencije je uloženo jako puno truda, znanja i iskustva na uspostavi stabilnog bankovnog sustava koji je, za razliku od zemalja u okruženju i šire saniran bez ijedne uložene KM iz proračuna FBiH. Jedini cilj mi je bio raditi za opće dobro, odnosno za dobro države i građana i ukoliko sam u tom nastojanju kojim slučajem oštetio bilo koga i ukoliko nadležne institucije takve radnje i utvrde, spreman sam odgovarati za svoje postupke.

4. Neopoziva ostavka režisera ovih kredita Petra Jurčića, predsjednika nadzornog odbora Razvojne banke

Na ovaj zahtjev ne možemo utjecati i Agencija nije institucija koja može utjecati na bilo čiju ostavku. Također, dužan sam napomenuti i to da g. Jurčića Agencija nije ni imenovala za predsjednika nadzornog odbora Razvojne banke jer je to u nadležnosti Vlade FBiH. Dakle, ovaj zahtjev Udruženje treba obrazložiti i uputiti osobno na adresu g. Jurčića odnosno Vlade FBiH.

5. Neopoziva ostavka svih zaposlenih po rodbinsko-političkoj liniji u Agenciji za bankarstvo

Zar se zaista misli da nećije dijete, bračni drug ili rod ne smije raditi u Agenciji ako ispunjava sve uvjete i zaposlen je sukladno zakonu i internim procedurama?!

Naglašavam, zaposlenici Agencije su ispunjavali sve zakonom propisane uvjete, posjedujući prije svega stručnost i nepristranost u obavljanju danih zadataka i to je jedan od glavnih razloga zašto i jesu u radnom odnosu u ovoj instituciji. Prilikom zapošljavanja povjerenstvo za odabir je na temelju navedenih karakteristika procjenjivalo kandidate i odlučivalo o njihovom odabiru, a ne na temelju rodbinsko-političkih linija kako se spominje u zahtjevu Udruženja.

Kao direktor ove institucije koja broji preko 90 zaposlenih mogu izraziti zadovoljstvo s učinkom i doprinosom svakog zaposlenog. Upravo zahvaljujući zaposlenima Agencija već 17 godina utječe na stvaranje i održavanje jakog i stabilnog financijskog sustava pod njenim nadzorom.

6. Iznošenje u javnost nedavno utvrđenih nepravilnosti od strane Financijske policije koje su utvrđene u nedavnoj kontroli u Agenciji za bankarstvo

Nisam upoznat da su utvrđene bilo kakve nepravilnosti u radu Agencije i samim time ne mogu ništa ni iznijeti u javnost. Agencija poštuje zahtjeve i surađuje s Financijskom policijom, ali i sa svim ostalim nadležnim organima, te uredno dostavlja svu traženu i potrebnu dokumentaciju. Ukoliko se utvrde bilo kakve nepravilnosti, podržavam i odgovarajuće zakonom propisane mjere.

7. Podnošenje i procesuiranje svih odgovornih i u kriminal i pljačku upetljenih po nalazima Financijske policije

Slažem se s ovim zahtjevom ukoliko zaista nalazi Financijske policije ukazuju na neke kriminalne radnje. Smatram ispravnim da svatko treba odgovarati za svoje postupke i ukoliko se od strane nadležnih organa utvrde bilo kakve nezakonite radnje u bilo kojoj instituciji pa i u Agenciji, sve odgovorne nadležni organi trebaju procesuirati.

8. Oduzimanje licencije za rad Hypo banci

Koliko sam shvatio Udruženje traži ukidanje dozvole za rad Hypo banci upravo zbog sudskih sporova koje vode s ovom Bankom. Udruženje treba znati da je Agencija u okviru svoje nadležnosti u konkretnom slučaju obvezala Banku da izdvoji i održava sredstva rezervi za slučaj da sporove izgubi, a u svrhu otklanjanja rizika za poslovanje Banke i za osiguranja sredstava za isplate klijenata.

Agencija za bankarstvo ukida dozvolu za rad bankama na temelju Zakona o bankama, odnosno ukoliko banka ne ispunjava zakonom propisane uvjete i minimume za obavljanje bankarskih poslova, a sve na temelju detaljne i stručne procjene. Sve dok Hypo banka posluje sukladno zakonskim i podzakonskim aktima, odnosno dok je stabilna, likvidna i dok je adekvatnost i stopa adekvatnosti kapitala iznad zakonski propisanog minimuma, Agencija nema razloga za oduzimanje licencije ovoj Banci. Uostalom, jedna od glavnih zadaća Agencije jeste upravo zaštita deponenata, koja je od presudnog značaja za stabilnost i bankovnog sustava i za očuvanje imovine stanovništva koje je svoj novac povjerilo ne samo ovoj Banci nego svim bankama u sustavu.

9. Automatska i neuvjetna primjena nedavno donesenog Zakona o zaštiti žiranata od strane svih banaka u BiH

Zakon o zaštiti žiranata je nedavno stupio na snagu i Agencija će sukladno svojim nadležnostima primjenjivati i nadzirati primjenu ovoga Zakona u financijskim institucijama koje su pod njezinim nadzorom. Agencija će shodno ovom Zakonu do konca idućeg mjeseca donijeti i objaviti podzakonske akte potrebne za primjenu istog, a od Parlamenta je zatražila tumačenje određenih nejasnih i nedorečenih odredaba Zakona, prije svega vezano za retroaktivnu primjenu.

Napominjem, Agencija podržava svako zakonsko reguliranje koje vodi ka rješavanju uočenog problema i pratit ćemo provedbu Zakona putem naših redovnih off site i on site kontrola u institucijama koje nadziremo.

10. Donošenje pravomoćnih presuda na Kantonalnom sudu u Mostaru, pridržavajući se strogo slova Zakona

Iako imamo puno razumijevanje za probleme s kojima se susreću korisnici ovih kredita, Agencija nije nadležna za vođenje i presuđivanje u sporovima iz ugovornih odnosa između banke i klijenta kao i utvrđivanje štete i naknade štete iz tih odnosa, te ne može utjecati na donošenje pravomoćnih presuda suda. Ponavljam, Agencija će poštovati sve pravomoćne odluke suda i inzistirati na njihovoj provedbi u potpunosti u skladu sa Zakonom. Uostalom, poznato Vam je da su sporovi iz primjene ugovora o kreditima izraženi u CHF-u i u drugim zemljama okruženja i šire u nadležnosti sudova, a ne nadzornih institucija i da su ti postupci u tijeku.

11. Automatsko prestajanje lobiranja od strane Hypo banke i Agencije za bankarstvo koje ovih dana vrše na pravosudne institucije u Mostaru

Nikakvo lobiranje od strane Agencije nije vršeno niti na jednu pravosudnu instituciju pa tako ni na institucije u Mostaru. Ako je Udruženje ili bilo tko drugi u posjedu dokaza o lobiranju neka ga dostave Agenciji i drugim nadležnim institucijama. Naša poslovna etika i Zakon o Agenciji nam ne dopušta bilo kakvo lobiranje ili naklonost nekoj instituciji, te pravnom ili fizičkom subjektu. Vjerujem u rad svih pravosudnih institucija u našoj državi i u njihovu nepristranost, te sam uvjeren da će donesene pravosudne odluke imati zakonsko uporište, a ponavljam Agencija će sukladno ovlastima iste provoditi i nadzirati provedbu.

DIREKTOR
ZLATKO BARŠ